

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ДОРОЖНЯ КАРТА РОЗВИТКУ

Валентина Радкевич

доктор педагогічних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, <https://orcid.org/0000-0002-9233-5718>, e-mail: mrs.radkevich@gmail.com

Реферат:

Актуальність: Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти є важливим інструментом модернізації системи підготовки майбутніх фахівців, особливо в умовах глобалізації та стрімких технологічних змін. Воно забезпечує можливість залучення інвестицій, удосконалення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти, впровадження інноваційних технологій та адаптацію змісту й форм організації освітнього процесу до вимог сучасного ринку праці. У контексті реформування професійної освіти в Україні, державно-приватне партнерство сприяє інтеграції приватного сектора у професійну підготовку кваліфікованих фахівців та підтримує сталий розвиток держави, національної економіки й суспільства.

Мета статті: на основі результатів дослідження визначити та обґрунтувати основні складники, зміст і структуру дорожньої карти розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти.

Методи: вивчення наукових джерел, законодавчих, нормативно - правових документів, емпіричних даних щодо розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти – для виявлення стану проблеми дослідження; теоретичний аналіз і синтез, узагальнення поглядів щодо досліджуваної проблеми – для визначення та обґрунтування основних складників, змісту і структури дорожньої карти розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, узагальнення висновків.

Результати: обґрунтовано основні складники дорожньої карти розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, що охоплює етапи співпраці між державними та приватними суб'єктами, а саме: правове регулювання участі державних і приватних партнерів у професійній підготовці майбутніх кваліфікованих фахівців; формування інституційних механізмів взаємодії учасників партнерства; формування гнучкої системи оцінювання та контролю якості професійної освіти; стимулювання інвестицій у розвиток матеріально-технічної бази закладів професійної освіти; інституційні механізми підтримки реалізації стратегії підготовки та професійного розвитку педагогів. Зміст дорожньої карти розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти розкрито в такій структурі: вступ; нормативно-правова база регулювання державно-приватного партнерства; впровадження та моніторинг пілотних проєктів державно-приватного партнерства; масштабування успішних пілотних проєктів державно-приватного партнерства та інтеграція їх результатів на національному рівні; механізми вдосконалення проєктів державно-приватного партнерства та їх адаптація до змінних умов; висновки і рекомендації; додатки.

Висновки: Завдяки правильно структурованій дорожній карті розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, що враховує всі складники партнерства, уможливується ефективна співпраця між державою та бізнесом. Це дає змогу підвищити якість професійної освіти, адаптувати її до потреб ринку праці, забезпечити прозорість управління, а також ефективність регулювання договірних відносин і приватних інвестицій. Для розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти на основі дорожньої карти рекомендується: *вдосконалення* законодавчих і регуляторних умов розвитку державно-приватного партнерства; *забезпечення* прозорості й адаптації законодавства до нових викликів та *захисту* прав усіх учасників партнерства; *активне залучення приватних компаній* до освітніх проєктів шляхом створення додаткових фінансових і податкових стимулів, а також на основі розширення можливостей для взаємодії між

бізнесом і закладами професійної освіти; масштабування успішних проєктів державно-приватного партнерства на національному рівні, враховуючи економічну специфіку різних регіонів; забезпечення підтримки та моніторингу проєктів державно-приватного партнерства, що дасть змогу адаптувати їх до місцевих умов і потреб; створення інфраструктури та цифрового освітнього середовища для онлайн-навчання, розвитку цифрової компетентності учасників партнерства; розроблення фінансових механізмів підтримки здобувачів освіти, що сприяють розширенню доступу до якісної професійної освіти для всіх громадян; проведення систематичного моніторингу та аналізу ринку праці, що дасть змогу вчасно реагувати на зміни у потребах роботодавців, регулярно коригувати освітні програми відповідно до актуальних вимог і тенденцій; інвестування у підготовку та професійний розвиток педагогічних працівників закладів професійної освіти, забезпечуючи їм доступ до сучасних знань та інноваційних методик викладання.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, дорожня карта, зміст, структура, професійна освіта, ринок праці, проєкти, фахівці.

Вступ. Державно-приватне партнерство (далі – ДПП) є сучасною формою взаємодії органів державної влади і бізнесу в соціальній та економічній сферах для сталого економічного розвитку й соціальної стабільності суспільства. ДПП також є важливим інструментом розвитку освітньої системи в умовах сучасних економічних викликів та зростаючої глобалізації. В Україні, особливо у сфері професійної освіти, ДПП набуває особливого значення через потребу в удосконаленні матеріально-технічної бази, впровадженні інноваційних технологій та залученні приватного капіталу. Необхідність застосування такого виду партнерства у сфері професійної освіти зумовлена підвищенням інтересом держави, бізнесу, громадськості до прискорення її трансформації, у тому числі з урахуванням швидкого технологічного прогресу, що характеризується розширенням процесів цифровізації, зміною підходів до управління на різних рівнях тощо (Радкевич, 2024b). ДПП передбачає розширення можливостей державного сектора, а також приватного капіталу за допомогою «людей бізнесу» для впровадження інвестицій у розвиток освітньої і соціальної інфраструктури, створення умов для підвищення якості надання освітніх послуг тощо (Про освіту, 2017). У кінцевому підсумку ДПП сприяє більш ефективному використанню ресурсів і технологій для формування й розвитку в майбутніх фахівців професійної та інших компетентностей, швидкій інтеграції випускників закладів професійної освіти у виробничі процеси. З огляду на це, ДПП слід розуміти як систему довгострокових взаємовигідних договірних економічних та організаційних відносин державних і недержавних суб'єктів, завданням якої є залучення додаткових інвестицій у розвиток професійної освіти,

підвищення рівня спільної відповідальності за прийняття рішень, що становлять суспільний інтерес, а також досягнення педагогічного, соціального й економічного ефектів (Радкевич, 2022b).

Ефективним інструментом розвитку ДПП у сфері професійної освіти є дорожня карта, метою якої є створення комплексної системи співпраці між державними установами та приватним бізнесом для забезпечення відповідності професійної підготовки кваліфікованих фахівців потребам і вимогам ринку праці. У створенні дорожньої карти розвитку ДПП, насамперед, важливо визначити: основні напрями та етапи співпраці партнерів, розкриття яких дає змогу зрозуміти конкретні кроки та дії, необхідні для успішної реалізації цілей проєктів ДПП; підходи до регулювання й підтримки ДПП; конкретні цілі ДПП й стратегію залучення учасників партнерства до пілотних проєктів ДПП у сфері професійної освіти; механізми моніторингу та оцінювання ефективності пілотних проєктів ДПП; умови створення ефективних структур управління, які забезпечують чітку координацію взаємодії між усіма учасниками партнерства; програму підвищення кваліфікації викладацького складу; критерії відповідності освітніх і навчальних програм потребам ринку праці; механізми вдосконалення проєктів ДПП та їх адаптацію до змінних умов ринку праці й освітніх потреб.

Джерела. До правової бази, що регулює участь державних і приватних партнерів у процесі професійної підготовки кваліфікованих фахівців належать: Закон України «Про освіту» (Верховна Рада України, 2017). Цей закон є фундаментом для розвитку всіх освітніх підсистем і процесів, охоплюючи професійну освіту. Він визначає принципи ДПП й передбачає участь підприємств у

підготовці кадрів через спеціалізовані освітні програми. Загальні положення щодо організації та розвитку професійної освіти в країні, можливості співпраці між закладами професійної освіти та приватним сектором, регламентує Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (Верховна Рада України, 1998). Означений закон встановлює вимоги до розроблення навчальних програм, спрямованих на підготовку кваліфікованих робітників і спеціалістів, визначає права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Закон також визначає форми й механізми фінансування професійної освіти, що охоплюють приватні інвестиції. Відповідно до статті 81 Закону України «Про фахову передвищу освіту» (Верховна Рада України, 2019) ДПП передбачає: впровадження інноваційних освітніх технологій, нового змісту освіти та інноваційного середовища; спільне з приватним партнером оцінювання випускників, підготовка та навчання яких здійснювалися на партнерських засадах закладом фахової передвищої освіти й приватним партнером; визнання неформальної та інформальної освіти, часткових і повних професійних кваліфікацій; фінансування підготовки осіб для потреб ринку праці за освітніми програмами, узгодженими спільно з приватним партнером; спільну підготовку та навчання здобувачів освіти; фінансування освітніх потреб з боку приватних партнерів, організаційну, матеріальну та кадрову підтримку; впровадження дуальної форми здобуття освіти; можливість вибору для здобувача освіти індивідуальної освітньої траєкторії.

Взаємодію державних і приватних суб'єктів у різних сферах, охоплюючи професійну освіту, регулює Закон України «Про державно-приватне партнерство» (Верховна Рада України, 2010), в якому визначено правила формування, реалізації та фінансування проєктів ДПП, у яких задіяні як державні установи, так і приватні підприємства, що надають інвестиції, технології або експертну допомогу у сфері освіти. Підходи до розвитку професійної освіти на основі ДПП визначено в положеннях Національної економічної стратегії на період до 2030 року (Кабінет Міністрів України, 2021), Указі Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (Верховна Рада України, 2019), Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (Верховна Рада України, 2020), Концепції

реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року (Верховна Рада України, 2019), Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (Верховна Рада України, 2018), Плані відновлення України (2022) та інших нормативно-правових документів, що регулюють партнерство у сфері професійної освіти: Наказ Міністерства праці та соціальної політики, Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про професійне навчання працівників на виробництві» (2001), що визначає процес професійного навчання на виробництві, порядок взаємодії між підприємствами й закладами освіти, правила організації навчання на виробництві для робітничих спеціальностей, включаючи участь роботодавців у розробленні навчальних програм і практичній підготовці фахівців; Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про дуальну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти» (2019), що регулює впровадження елементів дуальної освіти й передбачає інтеграцію освітнього процесу з практикою на підприємствах.

У розвитку ДПП у сфері професійної освіти Україна орієнтується на міжнародні угоди та документи, такі як Європейська рамка кваліфікацій (Europass, n.d.), в якій визначено вимоги до професійної підготовки й сертифікації фахівців у країнах Європейського Союзу. Інтеграція міжнародних стандартів у національне законодавство сприяє розвитку ДПП шляхом застосування загальноприйнятих стандартів і методик професійної підготовки фахівців. Ці законодавчі та нормативно-правові документи формують правову основу забезпечення співпраці між державним і приватним секторами у сфері професійної освіти, що сприяє ефективній підготовці кадрів відповідно до потреб сучасної економіки.

Теоретичні основи розвитку професійної освіти розкрито в працях вітчизняних і зарубіжних учених. Зокрема, принципи розвитку ДПП та можливості їх урахування в налагодженні співробітництва між закладами освіти, органами державної влади, місцевого самоврядування, соціальними партнерами, громадськими організаціями й приватним бізнесом обґрунтовано В. Радкевич (2022а), правові засади розвитку ДПП

та їх вплив на розширення законодавчих ініціатив у сфері професійної освіти розкрито С. Кравець (2022); особливості соціального партнерства в теорії та практиці висвітлено Є. Царьовою (2022); особливості моделей ДПП у здійсненні професійної підготовки фахівців для сучасних потреб ринку праці розкрито Ю. Люльковою (2024); алгоритм визначення та реалізації повноважень суб'єктів ДПП у сфері інноваційного розвитку вдосконалено С. Свірко, Т. Власюк, О. Шевчук, І. Супруною (2023), також ці дослідники вдосконалили інституційну модель ДПП у частині функцій і повноважень суб'єктів державного регулювання. Роль ДПП у побудові соціально орієнтованої економіки України і необхідні для співробітництва влади, бізнесу й інституційних установ економічні та соціальні чинники, висвітлено у наукових працях В. Узунова (2013), В.Ємельянов (2012), Є. Горбан (2023), а також у дослідженнях науковців Інституту професійної освіти НАПН України (Радкевич та ін., 2023а, 2023б, 2023с).

Науковий інтерес становлять також праці зарубіжних учених, в яких розкрито особливості підготовки та реалізації проєктів публічно-приватного партнерства (I. Hussain, Z. Fargoog, W. Akhtar, 2012); здійснення моніторингу та оцінювання з використанням цифрових платформ (J. Roehrich, M. Lewis, G. George, 2014); механізми залучення інвесторів (E. Engel, R. Fischer, A. Galetavic, 2010) та ін. Водночас недостатньо дослідженими є зміст і структура дорожньої карти розвитку ДПП у сфері професійної освіти в Україні.

Мета статті: на основі результатів дослідження визначити та обґрунтувати основні складники, зміст і структуру дорожньої карти розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти.

Методи: вивчення наукових джерел, законодавчих, нормативно-правових документів, емпіричних даних щодо розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти – для виявлення стану проблеми дослідження; теоретичний аналіз і синтез, узагальнення поглядів щодо досліджуваної проблеми – для визначення та обґрунтування основних складників, структури і змісту дорожньої карти розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, узагальнення висновків.

Результати та обговорення. Дорожня карта розвитку ДПП у сфері професійної освіти, насамперед, ґрунтується на положеннях законодавчої та нормативно-правової бази, що забезпечує *правове регулювання участі державних і приватних партнерів у процесі професійної підготовки майбутніх кваліфікованих фахівців*. Така правова рамка охоплює всі аспекти взаємодії сторін, починаючи від регулювання договірних відносин до моніторингу та контролю результатів освітніх процесів. Законодавчі ініціативи містять чіткі положення щодо прав та обов'язків державних установ, приватних підприємств і закладів професійної освіти, що беруть участь у процесі підготовки майбутніх фахівців. Це дає змогу забезпечити баланс інтересів та уникнути зловживань з боку будь-якої зі сторін партнерства. Законодавство має визначати механізми фінансування і спільного інвестування у проєкти ДПП. Це стосується як прямих інвестицій у професійну освіту з боку приватного сектора (Yescombe & Farquharson, 2018), так і державно-приватних ініціатив, що охоплюють матеріально-технічне забезпечення освітніх процесів. Належне правове регулювання цього аспекту є гарантією прозорого використання коштів, а також розвитку довгострокових зв'язків між бізнесом і закладами професійної освіти. Приватні компанії можуть отримувати податкові пільги або інші стимулюючі заходи в обмін на інвестиції в освітні і навчальні програми, що також має бути чітко закріплено в законодавчих актах. Це дає змогу забезпечити відповідність професійного навчання реальним потребам ринку праці та зменшити розрив між теоретичними знаннями й практичними навичками. Означена співпраця є запорукою підвищення якості професійної підготовки та успішної адаптації випускників до вимог роботодавців. Крім того, правова база повинна передбачати відповідальність за недотримання умов співпраці й неефективне використання ресурсів. Це охоплює як механізми контролю з боку державних органів, так і процедури незалежного аудиту або оцінювання ефективності проєктів ДПП. Прозорість у питаннях фінансування, розподілу ресурсів та результативності освітніх і навчальних програм є основою для досягнення довгострокових результатів ДПП у сфері професійної освіти. Водночас, необхідно чітко визначити роль кожної сторони у виконанні своїх

зобов'язань, що передбачає проведення регулярних звітів і перевірок.

Окрім національного законодавства, важливу роль відіграє імплементація міжнародних стандартів і практик, що сприяють впровадженню ДПП у закладах професійної освіти. Наприклад, міжнародні договори або угоди можуть регулювати спільні проєкти з транснаціональними компаніями та міжнародними організаціями. Це може охоплювати обмін досвідом, впровадження кращих практик та використання глобальних стандартів для підготовки кадрів. Таким чином, правова база не тільки сприяє прозорості співпраці, але й гарантує адаптацію національної системи професійної освіти до міжнародних вимог. Загалом, правове регулювання участі приватного сектору у професійній підготовці фахівців повинно мати комплексний характер, враховуючи як національні потреби, так і міжнародні тенденції. Впровадження прозорих механізмів фінансування, стандартизації та оцінювання результатів навчання забезпечує не лише підвищення якості професійної підготовки, але й створює стабільну платформу для економічного зростання та розвитку інновацій у різних галузях економіки.

Наступним складником дорожньої карти розвитку ДПП є *формування інституційних механізмів взаємодії, що сприяють розробленню спільних інфраструктурних проєктів ДПП та освітніх платформ*. Це дає змогу вирівнювати інтереси обох сторін партнерства й визначати пріоритети спільних ініціатив у сфері професійної освіти. Формування інституційних механізмів ДПП у сфері професійної освіти є ключовим чинником для досягнення ефективної співпраці між державними установами та бізнесом. Ці механізми створюють структури та процедури, що регламентують співпрацю на всіх етапах реалізації проєктів ДПП: від планування до їх впровадження та моніторингу. Важливим аспектом є формування координаційних рад, робочих груп або спеціалізованих агентств, які займаються розробленням спільних освітніх програм та реалізацією інфраструктурних проєктів ДПП. Такі інституції забезпечують ефективну комунікацію між партнерами з метою узгодження пріоритетів, розподілу ресурсів і забезпечення їхньої відповідальності. Закони та підзаконні акти регулюють умови укладення договорів, розподіл фінансових зобов'язань, а також права і обов'язки

кожної сторони. Правові інструменти також повинні регламентувати процес створення спільних освітніх і навчальних програм, які відповідають потребам ринку праці, та забезпечувати контроль якості їх реалізації. Важливо, щоб законодавство було гнучким, давало змогу адаптуватися до змін у економічному та технологічному середовищах. Для підтримки інфраструктурних проєктів ДПП у професійній освіті необхідно створювати фінансові механізми, що сприяють залученню інвестицій з боку приватних компаній. Це можуть бути спеціальні фонди, які фінансують будівництво нових закладів професійної освіти, оснащення їх сучасними технологіями та обладнанням тощо. Державні установи мають забезпечувати гарантії або пільгові умови для інвесторів, які вкладають кошти в розвиток інфраструктури закладів професійної освіти. Спільні інфраструктурні проєкти можуть також передбачати створення навчально-практичних центрів для отримання здобувачами професійної освіти практичного досвіду роботи на сучасному обладнанні. Важливим складником дорожньої карти розвитку ДПП у сфері професійної освіти є створення освітніх платформ, які об'єднують ресурси держави та приватного сектору для підвищення її якості. Освітні платформи можуть діяти як хаби знань і технологій, де інтегруються найкращі практики в галузі навчання, досліджень і розвитку інновацій. Такі платформи надають доступ до онлайн-курсів, тренінгів, вебінарів та інших форм навчання, що дає змогу здобувачам і працівникам оновлювати свої знання і навички відповідно до вимог сучасного ринку праці (Пригодій та ін., 2023). Приватні компанії можуть брати участь у створенні таких платформ шляхом розроблення освітнього контенту, спонсорства або надання технічної підтримки. Інституційні механізми також мають передбачати системи моніторингу та оцінювання ефективності спільних проєктів ДПП. Це може бути реалізовано через регулярні аудити, звіти або незалежні експертні оцінки, що допомагає відслідковувати результати освітніх програм і інфраструктурних проєктів. Крім того, важливим складником, як слушно зауважує О. Радкевич (2022d); є участь соціальних партнерів та громадських організацій в оцінюванні ефективності проєктів ДПП, що забезпечує прозорість і підзвітність процесу.

Отже, формування інституційних механізмів взаємодії учасників ДПП у сфері професійної освіти сприяє створенню стійкої та ефективної системи підготовки кваліфікованих кадрів (Сімак, 2016). Зокрема, завдяки налагодженій співпраці держави та бізнесу стає можливим впровадження сучасних технологій навчання, розвиток освітньої та соціальної інфраструктури, створення освітніх платформ, що відповідають потребам економіки і суспільства. З огляду на це, науковий інтерес становить зарубіжний досвід створення центрів професійної досконалості, в яких реалізуються інституційні механізми співпраці між державними установами, навчальними закладами та приватними компаніями. Метою таких центрів є інтеграція освітніх програм з потребами ринку праці. Центри забезпечують підготовку кваліфікованих кадрів, розвиток інфраструктури для навчання на сучасному обладнанні та створення освітніх платформ, що об'єднують ресурси для безперервного професійного навчання та розвитку професійних навичок. Наприклад, результатом інституційного співробітництва між державними органами та приватним сектором у Німеччині є дуальна освіта. Інститут професійної освіти і навчання (BiBB) (Federal Institute for Vocational Education and Training, n.d.) розробляє стандарти, освітні і навчальні програми та координує їх впровадження у співпраці з компаніями, які надають студентам можливість отримувати практичний досвід безпосередньо на робочому місці. Це сприяє створенню ефективної системи підготовки кадрів, що відповідає потребам економіки Німеччини. В Ірландії платформа «Skillnet Ireland» (Skillnet Ireland, n.d.) діє як освітній хаб, що об'єднує ресурси різних компаній та навчальних закладів для розвитку професійних навичок. Приватні компанії та державні установи співпрацюють у напрямі розроблення програм підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців, які відповідають вимогам ринку праці. В Італії платформа «Fondazioni ITS» (Regione Piemonte, n.d.) об'єднує навчальні заклади, приватні компанії та регіональні адміністрації й надає доступ до навчальних програм, тренінгів і консультацій для працівників у різних секторах економіки. В Україні в рамках співпраці приватних компаній із закладами професійної освіти реалізуються проекти ДПП з метою створення навчально-практичних центрів у сфері

будівництва, машинобудування, обслуговування тощо. Ці центри функціонують як інфраструктурні проекти ДПП, що забезпечують підготовку кваліфікованих кадрів, створення нових освітніх платформ, орієнтованих на конкретні галузі економіки тощо. ІТ-компанії теж вкладають кошти у відкриття сучасних навчальних центрів, у яких здобувачі професійної освіти отримують цифрові навички на новітньому обладнанні. Означені приклади демонструють, як інституційні механізми взаємодії в рамках ДПП можуть успішно сприяти забезпеченню якісної підготовки кваліфікованих фахівців, модернізації інфраструктури та створенню інноваційних освітніх платформ для спільного управління програмами професійної освіти.

Особливо важливим складником дорожньої карти розвитку ДПП є *формування гнучкої системи оцінювання та контролю якості професійної освіти*. Державні органи спільно з приватними партнерами мають забезпечувати регулярний моніторинг результатів навчання і відповідність випускників закладів професійної освіти ринковим вимогам. Це може бути досягнуто через створення професійних стандартів, що визначатимуть наявний у них рівень знань і навичок (Короткова, 2020). Такий підхід сприяє підвищенню ефективності професійної освіти і зменшує розрив між теорією та практикою, що є поширеною проблемою в багатьох країнах світу. Формування гнучкої системи оцінювання та контролю якості професійної освіти на засадах ДПП є ключовим інструментом для забезпечення відповідності підготовки кадрів сучасним вимогам ринку праці. Означена система має враховувати інтереси як державних установ, так і приватних компаній, забезпечуючи постійний моніторинг та адаптацію освітніх програм до швидко змінюваних умов економіки і технологій. Основною метою системи є створення ефективної, прозорої та динамічної моделі оцінювання, що сприяє підвищенню якості професійної підготовки через співпрацю між державою й бізнесом. Одним із ключових аспектів формування такої системи є впровадження стандартів якості, розроблених спільно державними органами та представниками приватного сектору. Стандарти мають бути гнучкими, щоб відповідати сучасним технологічним трендам і вимогам ринку праці. Приватні компанії можуть брати участь у

розробленні критеріїв оцінювання, що дає змогу визначати рівень необхідних компетенцій та навичок для конкретних професійних напрямів. Це дає змогу здобувачам професійної освіти отримувати актуальні знання й навички, а підприємствам забезпечувати виробничі процеси кваліфікованими працівниками. Актуальною у сфері професійної освіти є дуальна система оцінювання результатів навчання. Її особливістю є врахування теоретичного та практичного компонентів змісту професійної освіти. Така система може охоплювати регулярне оцінювання успішності здобувачів професійної освіти на основі теоретичних знань та їхніх практичних досягнень у реальних умовах роботи на підприємствах (Радкевич, 2023с). Це не тільки дає змогу вимірювати рівень засвоєння теоретичних знань майбутніми фахівцями, але й оцінювати їхню здатність застосовувати ці знання на практиці. Участь роботодавців у процесі оцінювання гарантує, що підготовка майбутніх фахівців відповідає реальним вимогам і стандартам роботи на підприємствах. Для забезпечення гнучкості й адаптивності системи оцінювання важливо впроваджувати цифрові технології та цифрові платформи (Радкевич, 2023d). Це можуть бути електронні портфоліо, платформи для моніторингу й оцінювання компетентностей, що дають змогу роботодавцям і закладам професійної освіти в режимі реального часу відстежувати навчальні досягнення здобувачів освіти. Такі системи підвищують рівень швидкості та прозорості процесу оцінювання, а також полегшують взаємодію між закладами професійної освіти та бізнесом (Пригодій та ін., 2023). Використання аналітики даних також сприяє адаптації освітніх і навчальних програм відповідно до тенденцій і потреб ринку праці. Контроль якості професійної освіти в рамках ДПП передбачає регулярний аудит і незалежне оцінювання ефективності освітніх програм. До цього процесу можуть бути залучені експерти з державних та приватних структур, які проводять аудит якості навчальних матеріалів, методик викладання та їх відповідності стандартам підготовки кадрів. Приватні компанії можуть виступати не лише замовниками послуг, але й партнерами у контролі якості, надаючи інфраструктурну та експертну підтримку. Такий підхід гарантує відповідність результатів навчання вимогам реального сектору економіки. Загалом,

гнучка система оцінювання та контролю якості на засадах ДПП повинна бути багаторівневою й динамічною, що дає змогу швидко адаптуватися до змін на ринку праці. Спільне розроблення стандартів якості, інтеграція змісту теоретичної та практичної підготовки, а також використання цифрових технологій і аналітики даних сприяють підвищенню якості професійної освіти та гарантують відповідність підготовлених фахівців сучасним потребам економіки. У цьому контексті доцільно послатись на приклади створення за підтримки ДПП низки навчально-практичних центрів, де оцінювання якості підготовки здобувачів професійної освіти проводиться на базі реальних виробничих процесів. Оцінювання здійснюється спільно працівниками закладів професійної освіти та роботодавцями. Це дає змогу контролювати якість підготовки фахівців безпосередньо в процесі виконання робіт на підприємствах. Означені приклади демонструють, як гнучка система оцінювання та контролю якості може працювати на засадах ДПП, залучаючи бізнес до процесу підготовки й оцінювання фахівців, які відповідають сучасним вимогам ринку праці.

Ще одним важливим складником дорожньої карти розвитку ДПП є *стимулювання інвестицій у розвиток матеріально-технічної бази закладів професійної освіти*. Приватні компанії можуть надавати необхідні ресурси, а також експертну підтримку для вдосконалення практичної спрямованості змісту професійного навчання, забезпечення доступу до сучасних технологій, які широко використовуються на виробництві. В умовах швидкого технологічного прогресу заклади професійної освіти потребують оновлення інфраструктури. Ідеться про новітнє обладнання, цифрові технології та модернізовані навчальні лабораторії. Для досягнення цієї мети держава активно співпрацює з приватними компаніями через механізми ДПП. Це дає змогу залучити додаткові фінансові ресурси та експертизу бізнесу. Один із ефективних способів стимулювання інвестицій полягає у створенні податкових пільг для приватних компаній, які вкладають кошти в розвиток професійної освіти. Ці пільги можуть передбачати зниження податкового навантаження на підприємства, які фінансують створення або модернізацію навчально-практичних центрів, забезпечують обладнанням або модернізують матеріально-

технічну базу закладів професійної освіти. Така форма стимулювання створює економічну мотивацію для бізнесу брати участь у процесі підготовки кваліфікованих фахівців, що в майбутньому може стати основою для стабільного розвитку цих компаній. Інший механізм стимулювання інвестицій полягає у створенні спільних інфраструктурних проєктів ДПП за участю держави і приватних компаній. Держава може забезпечити часткове фінансування таких проєктів або надавати гарантовану підтримку в отриманні кредитів для розвитку інфраструктури закладів професійної освіти. Наприклад, спільне будівництво галузевих навчально-практичних центрів, де приватні компанії інвестують у сучасне обладнання, а держава бере на себе витрати на будівництво та управління об'єктами. Така співпраця забезпечує доступ до новітніх технологій і методик навчання, що підвищує якість підготовки майбутніх фахівців. Крім того, важливу роль відіграють грантові програми та фонди розвитку професійної освіти, які стимулюють бізнес до інвестування у матеріально-технічну базу закладів освіти. Такі програми можуть надавати державні та міжнародні організації для підтримки інноваційних проєктів у сфері професійної освіти. Ще одним ефективним інструментом стимулювання інвестицій у розвиток ДПП є дуальна форма здобуття професійної освіти, коли приватні компанії не лише інвестують в інфраструктуру закладів професійної освіти, але й залучають майбутніх фахівців до роботи на своїх виробництвах (Стрілець, 2021). Така форма співпраці дає змогу приватним компаніям безпосередньо контролювати якість підготовки кадрів і надавати здобувачам професійної освіти практичні навички, які будуть корисними для них у майбутній професійній діяльності. Інвестиції в обладнання, навчальні матеріали та інфраструктуру в рамках дуальної освіти створюють умови для підвищення якості організації освітнього процесу, і, відповідно, полегшують інтеграцію випускників закладів професійної освіти у виробничий процес.

Дуальна форма здобуття професійної освіти, поряд із інтеграцією практичного навчання на робочому місці з теоретичними знаннями, є ефективним інструментом розвитку професійної компетентності педагогічних працівників. Сучасні педагогічні кадри повинні не лише володіти академічними знаннями, але й мати практичні

навички, які відповідають вимогам індустрій і технологій, що швидко розвиваються (Ляховець, 2014). У цьому контексті важлива роль відводиться *інституційним механізмам підтримки реалізації стратегії підготовки і професійного розвитку педагогів*. На рівні держави мають створюватися програми фінансування підготовки викладачів професійної освіти, зокрема через гранти, стипендії та державні інвестиції у вищу освіту, а приватний сектор брати участь у наданні ресурсів для розвитку освітніх програм, методичного й технологічного забезпечення освітнього процесу. Така співпраця дає змогу забезпечити належну підготовку педагогів до професійної діяльності в умовах дуальної форми навчання майбутніх кваліфікованих фахівців. Окремо варто зазначити про необхідність розроблення стратегії підготовки педагогічних кадрів, здатних адаптуватися до нових вимог професійної діяльності в умовах ДПП. Це потребує підвищення кваліфікації викладачів закладів професійної освіти, щоб оволодіти сучасними управлінськими й комунікаційними технологіями, що сприяють налагодженню співпраці з роботодавцями та іншими стейкхолдерами. Підвищення кваліфікації педагогів дає змогу забезпечити відповідність змісту навчання практичним потребам і гарантувати високу якість професійної підготовки майбутніх кваліфікованих фахівців. Ця стратегія має на меті створення гнучкої, інтегрованої та динамічної системи підготовки та професійного розвитку викладачів закладів професійної освіти. Першим завданням такої стратегії є визначення нових компетентностей, необхідних для підготовки викладачів закладів професійної освіти у контексті ДПП. У цьому контексті важливою є тісна співпраця з бізнесом. Приватні компанії можуть надавати експертну допомогу у визначенні ключових знань і навичок, які потрібні для роботи з новітніми технологіями й виробничими процесами, а також підтримувати участь педагогів у спеціалізованих тренінгах. Другим завданням стратегії є впровадження безперервної системи підвищення кваліфікації педагогів на основі ДПП. Це може охоплювати різні форми навчання: тренінги, стажування на підприємствах, участь у семінарах та конференціях, а також дистанційні онлайн-курси. Участь у таких програмах дає змогу викладачам постійно оновлювати свої професійні знання та

навички у предметних галузях, які вони викладають, підвищувати рівень комунікативної, управлінської, правової тощо компетентностей, адаптуватися до змін, що відбуваються на ринку праці, у виробничих і педагогічних технологіях (Царьова, 2021).

Стратегія має також передбачати підготовку педагогів до роботи в цифровому освітньому середовищі (Гуменний, 2022). Цифрові технології можуть забезпечити викладачам і майстрам виробничого навчання доступ до новітніх навчальних матеріалів, інтерактивних платформ для адаптації освітніх програм до потреб здобувачів професійної освіти та вимог ринку праці. Використання цифрових інструментів у підготовці й професійному розвитку педагогів сприяє підвищенню їхньої компетентності у роботі з онлайн-ресурсами та цифровими технологіями, що є важливим у контексті сучасної цифровізації професійної освіти. Нарешті, стратегія має передбачати системи моніторингу та оцінювання ефективності професійної діяльності педагогів закладів освіти (Радкевич, 2024с). Це може бути реалізовано на основі регулярного оцінювання їхніх знань і навичок, а також через незалежні аудити, які дають змогу оцінити, у тому числі результативність програм підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Загалом, розроблення стратегії підготовки та професійного розвитку педагогічних працівників закладів професійної освіти в умовах ДПП є важливим завданням, яке забезпечує відповідність системи професійної освіти сучасним вимогам (Кручек та ін., 2023). Така стратегія охоплює розвиток нових компетентностей, постійне підвищення кваліфікації, тісну співпрацю з бізнесом та впровадження цифрових технологій, що дає змогу викладачам адаптуватися до нових реалій і забезпечувати якісну підготовку майбутніх кваліфікованих фахівців. Успішними прикладами розроблення та впровадження стратегій підготовки педагогічних працівників до нових видів професійної діяльності в умовах ДПП можуть слугувати ініціативи країн Європейського Союзу. Наприклад, **«Teach the teacher» від Siemens (Німеччина)** (Siemens AG., n.d.), спрямована на підготовку педагогів до використання новітніх технологій в освітньому процесі. Компанія організовує тренінги для викладачів, на яких вони отримують практичні

навички роботи з новим обладнанням та технологіями, що використовуються в індустрії. Ця ініціатива дозволяє педагогам адаптувати свої знання до актуальних вимог ринку та сприяти більш ефективній підготовці фахівців; **«Worldskills» International** (WorldSkills International, n.d.), спрямована на підвищення стандартів професійної підготовки фахівців у різних країнах світу. У рамках цієї програми педагоги проходять стажування на підприємствах та отримують доступ до новітніх технологій і практик, що використовуються в індустрії. Стратегія передбачає тісну співпрацю між бізнесом і навчальними закладами, що дає змогу викладачам професійної освіти постійно оновлювати свої знання і навички відповідно до сучасних викликів; **національна програма підвищення кваліфікації педагогів у Фінляндії**, спрямована на підготовку педагогічних кадрів до роботи з новітніми технологіями та інноваційними методиками викладання. Приватні компанії активно залучаються до процесу розроблення навчальних програм для викладачів, надаючи їм можливість пройти стажування на виробництві (McKinsey & Company, 2022). Це сприяє педагогам краще розуміти потреби ринку та адаптувати свої освітні програми до реальних умов роботи; **дуальна система підготовки викладачів професійної освіти у Швейцарії** (SECO, 2024). Приватні компанії співпрацюють з навчальними закладами в рамках дуальної освіти, пропонуючи викладачам можливість стажуватися на підприємствах. Вони працюють у реальних виробничих умовах, отримуючи практичні навички, які потім використовують у своїй викладацькій діяльності. Цей підхід забезпечує постійне оновлення знань викладачів і їхню адаптацію до нових технологій та виробничих процесів; **ініціатива «Industry Educators» у Канаді** (OECD, n.d.), згідно з якою викладачі професійної освіти співпрацюють з підприємствами в різних галузях для розвитку своїх компетентностей. Викладачі мають змогу працювати безпосередньо на підприємствах протягом певного часу, що дає їм змогу ознайомитися з сучасними технологіями та методами роботи. Ця ініціатива допомагає педагогам інтегрувати практичні знання у свої навчальні програми, підвищуючи якість підготовки студентів. Ці приклади ілюструють, як ДПП може сприяти професійному розвитку

педагогічних кадрів, допомагаючи їм адаптуватися до нових видів професійної діяльності й забезпечувати підготовку фахівців на високому рівні.

Висновки. На основі викладеного, ДПП у сфері професійної освіти ґрунтується на положеннях системного підходу, що охоплює правові, організаційні та інституційні аспекти. До основних складників дорожньої карти розвитку ДПП у сфері професійної освіти, що охоплює етапи співпраці між державними та приватними суб'єктами, віднесено: правове регулювання участі державних і приватних партнерів у професійній підготовці майбутніх кваліфікованих фахівців; формування інституційних механізмів взаємодії учасників партнерства; формування гнучкої системи оцінювання та контролю якості професійної освіти; стимулювання інвестицій у розвиток матеріально-технічної бази закладів професійної освіти; інституційні механізми підтримки реалізації стратегії підготовки та професійного розвитку педагогів. Дорожня карта розвитку ДПП враховує всі ці складники, а її зміст може мати таку структуру: *вступ* (висвітлюються: результати аналізу поточного стану професійної освіти, оцінювання інфраструктурних можливостей закладів професійної освіти, кадрового потенціалу; основні проблеми і виклики, що перешкоджають ефективному впровадженню партнерства; економічні, соціальні й політичні чинники впливу на ДПП; міжнародний досвід та можливості адаптації найкращих світових практик до українських реалій. На основі цього визначається мета та основні завдання дорожньої карти розвитку ДПП у сфері професійної освіти); *нормативно-правова база регулювання ДПП* (висвітлюються: законодавчі акти, що регулюють ДПП, а також потреба в розробленні нових; умови створення спеціалізованих структур для управління та контролю за впровадженням ДПП; результати ідентифікації та аналізу потенційних учасників ДПП, охоплюючи урядові органи, заклади професійної освіти, приватний бізнес, громадські організації; механізми фінансування та стимулювання участі приватного бізнесу, захисту інтересів усіх учасників партнерства. Для цього важливо розробити стратегію залучення та утримання цих учасників, ураховуючи їхні інтереси і потреби); *впровадження та моніторинг пілотних проєктів ДПП* (висвітлюються: критерії

вибору і запуску пілотних проєктів ДПП у співпраці з приватними компаніями, які готові інвестувати в розвиток освітньої й соціальної інфраструктури, модернізацію освітніх і навчальних програм, а також у створення нових робочих місць для працевлаштування випускників закладів професійної освіти, забезпечення стажування здобувачів освіти, підготовки і професійного розвитку педагогічних працівників і; особливості проведення моніторингу та оцінювання результатів пілотних проєктів ДПП, що дає змогу визначити їх ефективність та внести корективи у подальше планування; конкретні й вимірювані показники для оцінювання успішності проєктів ДПП у сфері професійної освіти.); *масштабування успішних проєктів ДПП та інтеграція їх результатів на національному рівні* (висвітлюються: результати поширення успішних проєктів на заклади професійної освіти в інших регіонах; механізми довгострокового фінансування і підтримки проєктів ДПП; умови проведення регулярних нарад, консультацій та форумів для обміну досвідом, забезпечення постійного зворотного зв'язку з учасниками партнерства. Для цього важливо визначити ролі та відповідальність кожного учасника, партнерства, розробити процедури для прийняття рішень, вирішення конфліктів, забезпечення прозорості й сталості проєктів ДПП, створити механізми довгострокового фінансування й підтримки); *механізми вдосконалення ДПП та їх адаптація до змінних умов* (висвітлюються: ключові показники ефективності ДПП; механізми вдосконалення проєктів ДПП та їх адаптації до змінних умов ринку праці й освітніх потреб; особливості впровадження цифрових технологій у розвиток ДПП і цифрових компетентностей учасників партнерства; результати систематичного моніторингу та аналізу ринку праці; критерії коригування освітніх і навчальних програм відповідно до потреб ринку праці; умови забезпечення рівного доступу до якісної професійної освіти для всіх громадян); *висновки і рекомендації* (висвітлюються: підсумки реалізації дорожньої карти розвитку ДПП у сфері професійної освіти, рекомендації для впровадження результатів проєктів ДПП у закладах професійної освіти); *додатки* (висвітлюються: нормативно-правові акти, що регулюють ДПП у сфері професійної освіти; перелік і опис пілотних проєктів ДПП та їхніх

результатів; матеріали міжнародного досвіду та найкращих практик). У сукупності, реалізація завдань кожного розділу дорожньої карти розвитку ДПП спрямована на створення гнучкої та інноваційної системи підготовки фахівців на основі інтеграції ресурсів і можливостей держави й приватного сектору для покращення якості та доступності професійної освіти.

Для подальшого розвитку ДПП у сфері професійної освіти на основі дорожньої карти слушними є такі рекомендації: *вдосконалення* законодавчих і регуляторних умов розвитку ДПП; *забезпечення* прозорості й адаптації законодавства до нових викликів та *захисту* прав усіх учасників партнерства; *активне залучення приватних компаній* до освітніх проєктів ДПП шляхом створення додаткових фінансових і податкових стимулів, а також на основі розширення можливостей для взаємодії між бізнесом і закладами професійної освіти; *масштабування успішних проєктів ДПП* на національному рівні, враховуючи економічну специфіку різних регіонів; *забезпечення підтримки та моніторингу проєктів ДПП*, що дасть змогу адаптувати їх до

місцевих умов і потреб; *створення інфраструктури* та цифрового освітнього середовища для онлайн-навчання, розвитку цифрової компетентності учасників партнерства; *розроблення фінансових механізмів підтримки* здобувачів освіти, що сприяють зменшенню бар'єрів для доступу до якісної професійної освіти для всіх громадян, незалежно від їхнього соціального та економічного статусу; *проведення систематичного моніторингу та аналізу ринку праці*, що дасть змогу вчасно реагувати на зміни у потребах роботодавців, регулярно коригувати освітні програми відповідно до актуальних вимог і тенденцій; *інвестування у підготовку* та професійний розвиток педагогічних працівників закладів професійної освіти, забезпечуючи їм доступ до сучасних знань та інноваційних методик викладання. Реалізація цих рекомендацій забезпечить підготовку кваліфікованих фахівців, здатних ефективно працювати у динамічно змінному професійному середовищі, конкурентоспроможних на національному та міжнародних ринках праці.

Список посилань:

- Engel, E. M., Fischer, R. D., & Galetovic, A. (2010). The economics of infrastructure finance: Public-private partnerships versus public provision. EIB papers, 15(1), 40-69.
- Europass. (n.d.). Що таке Європейська рамка кваліфікацій (EQF)? <https://europass.europa.eu/uk/what-european-qualification-framework-eqf>
- Federal Institute for Vocational Education and Training. (n.d.). Welcome to the Federal Institute for Vocational Education and Training [Website]. <https://www.bibb.de/en/index.php>
- Hussain, I., Farooq, Z., & Akhtar, W. (2012). SMEs development and failure avoidance in developing countries through public private partnership. African Journal of Business Management, 6(4), 1581.
- McKinsey & Company. (2022, July 13). The skills revolution and the future of learning and earning [PDF]. <https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/education/our%20insights/the%20skills%20revolution%20and%20the%20future%20of%20learning%20and%20earning/the-skills-revolution-and-the-future-of-learning-and-earning-report-f.pdf>
- OECD. (n.d.). Teacher professional development. <https://gpseducation.oecd.org/revieweducationpolicies/#!node=41732&filter=all>
- Regione Piemonte. (n.d.). Fondazioni ITS - Alto Apprendistato. <https://apprendistato.regione.piemonte.it/altoapprendistato/tipologia-ente/fondazioni-its>
- Roehrich, J. K., Lewis, M. A., & George, G. (2014). Are public-private partnerships a healthy option? A systematic literature review. Social science & medicine, 113, 110-119.
- SECO. (2024, July 31). Market-oriented skills - SECO Cooperation. SECO. <https://www.seco-cooperation.admin.ch/secocoop/en/home/themes/income-opportunities/skills.html>
- Siemens AG. (n.d.). Empowering People & Societies. Siemens. <https://www.siemens.com/global/en/company/sustainability/empowering-people.html>
- Skillnet Ireland. (n.d.). Building competitiveness through skills. <https://www.skillnetireland.ie/>
- WorldSkills International. (n.d.). What we do. WorldSkills. <https://worldskills.org/what/>

Yescombe, E. R., & Farquharson, E. (2018). *Public-Private Partnerships for infrastructure: Principles of policy and finance*. Butterworth-Heinemann.

Верховна Рада України. (1998, лютий). Про професійну (професійно-технічну) освіту. Відомості Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%d0%b2%d1%80#text>

Верховна Рада України. (2010, червень). Про державно-приватне партнерство. Відомості Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

Верховна Рада України. (2013, квітень). Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності. Відомості Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>

Верховна Рада України. (2018, вересень). Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Відомості Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%d1%80#text>

Верховна Рада України. (2019, вересень). Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Відомості Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#text>

Горбан, Є. (2023). Державно-приватне партнерство як засіб модернізації освітньої інфраструктури. *Collection of scientific papers «scientia»*, (may 12, 2023; kraków, poland), 134–136. Retrieved from <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/966>

Гуменний, О. (2022). Розвиток цифрової грамотності майбутніх кваліфікованих робітників в інформаційному освітньому середовищі закладу професійної освіти. *Professional pedagogics*, 1(24), 51-61. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.51-61>

Смельянов, В. М. (2012). Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком України: теорія, методологія, практика: монографія. Миколаїв: ПП Смельянова ТВ.

Закон України «Про освіту» (2017, вересень). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%d1%80#text>

Закон України «Про професійну (професійно-технічну освіту)» (1998, 10 лютого). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вп>

Закон України «Про фахову передвищу освіту», 2019. [online] (останнє оновлення 20 березня 2020). Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#text>

Короткова, Л. І. (2020). Професійна підготовка майбутніх фахівців сфери послуг в умовах освітньо-виробничого кластера. <https://modastil.com.ua/wp-content/uploads/2020/12/Короткова-Л.-І.-Професійна-підготовка-майбутніх-фахівців-сфери-послуг-в-умовах-освітньо-виробничого-кластера.pdf>

Кравець С. (2022). Нормативно-правове забезпечення розвитку державно - приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. *Professional pedagogics*, 1(24), 127-137. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.127-137>

Кручек, В. А., Кравець, С. Г., Майборода, Л. А., & Пятничук, Т. В. (2023). *Методичні основи розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти : монографія*. <https://doi.org/10.32835/2786-619-x/2023/4.11>

Люлькова, Ю. (2024). Моделі державно - приватного партнерства у професійній підготовці фахівців для сучасних потреб ринку праці. *Professional pedagogics*, 1(28), 159-166. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.28.159-166>

Ляховець, О. О. (2014). Державно-приватне партнерство у вищій освіті як інституційна складова модернізації економіки. *Інноваційна економіка*, 4(12), 12-18. <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>

Наказ «Про затвердження положення про дуальну форму здобуття професійної (професійно-технічної) освіти». (2019). Міністерство освіти і науки України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0193-20#Text>

Наказ «Про затвердження положення про професійне навчання працівників на виробництві». (2001). Міністерство праці та соціальної політики України, Міністерство освіти і науки України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-01#Text>

План відновлення України. (2022). Розвиток системи освіти. <https://recovery.gov.ua/project/program/improve-education-system>

Пригодій, М. А., Гуржій, А. М., Гуменний, О. Д., Голуб, І. І., Пригалінська, Т. Г., & Волошин, А. М. (2023). Цифрові технології професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників у воєнний та повоєнний час : навчально-методичний посібник. Київ: ІПО НАПН України. <https://doi.org/10.32835/978-617-95325-9-7/2023>

Радкевич, В. (2022a). Принципи розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти в повоєнний час. *Professional Pedagogics*, 2(25), 104-114. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.104-114>

Радкевич, В. (2022b). Тенденції розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу. *Professional pedagogics*, 2(25), 4-13. https://lib.iitta.gov.ua/733202/2/788_%d1%83%d0%ba%d1%80.pdf

Радкевич, В. О. (2024a). Науково-методичне забезпечення професійної і фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану: за результатами наукової доповіді на хvii всеукраїнській науково-практичній конференції, 26 лютого – 7 березня 2024 р. *Вісник національної академії педагогічних наук України*, 6(1), 1-14. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6110>

Радкевич, В. О. (2024b). Сучасні механізми розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти в повоєнний час. *Professional pedagogics*, 1(28), 1-11.

Радкевич, В. О., Вороніна-Пригодій, Д. А., Кравець, С. Г., & Джурило, А. П. (2023a). *Зарубіжний досвід розвитку публічно-приватного партнерства у сфері професійної освіти і навчання : практичний посібник*. Київ: ІПО НАПН України. <https://doi.org/10.32835/978-617-8167-02-8/2023>

Радкевич, В. О., Вороніна-Пригодій, Д. А., Кравець, С. Г., Попова, В. В., Радкевич, О. П., Рябова, З. В., Слободяник, О. В., & Чепуренко, Я. О. (2023b). *Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти для відновлення економіки України : методичний посібник*. Київ: ІПО НАПН України. <https://doi.org/10.32835/978-617-8167-01-1/2023>

Радкевич, В.О., Попова, В. В., Рябова, З. В., Царьова, Є. С., Кравець, С. Г., Мордоус, і. О., & Чепуренко, Я. О. (2023c). *Технології розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти у повоєнний час : практичний посібник*. Київ: ІПО НАПН України. <https://bitly.ws/3heme>

Радкевич, О. (2022a). Електронне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти. *Professional pedagogics*, 1(24), 323-327. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.323-327>

Радкевич, О. (2022b). Сторони в державно-приватному партнерстві. *Інноваційна професійна освіта*, 1(2), 214-217. <https://doi.org/10.32835/2786-619x.2022.2.214-217>

Радкевич, О. (2023d). Адаптивне тестування в контексті використання електронних засобів навчання: суть, розроблення та оцінювання. *Professional pedagogics*, 1(26), 58-73.

Радкевич, О. (2024c). Актуальні компетентності педагогічних працівників у контексті цифровізації освітнього процесу. *Трансформація освіти в контексті процесів глобалізації*, 86.

Свірко, С. В., Власюк, Т. О., Шевчук, О. А., & Супрунова, І. В. (2023). Державно-приватне партнерство як інструмент інноваційного розвитку урбанізованих територій. *Економіка, управління та адміністрування*, 1(103), 118-127. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-118-127](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-118-127)

Сімак, С. В. (2015). Інституційний розвиток публічно-приватного партнерства: досвід країн світу. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2, 103-112.

Стрілець, О. (2021). Педагогічні умови професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівної галузі за дуальною формою освіти. *Professional pedagogics*, 2(23), 19-26. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.19-26>

Узунов Ф. В. (2013) Роль державно-приватного партнерства у побудові соціально орієнтованої економіки України: інвестиції, практика та досвід № 15/2013с.133-135

Урядовий портал. (2019, червень). Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року. Відомості Верховної Ради України.

Урядовий портал. (2021, серпень). Про затвердження національної економічної стратегії на період до 2030 року. Постанова Кабінету Міністрів України. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-natsionalnoyi-eko-a179>

Царьова, Є. (2021). Педагогічні умови розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти сфери послуг. *Professional pedagogics*, 2 (23), 36-45. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.36-45>

Царьова, Є. (2022). Стан розвитку соціального партнерства у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. *Professional pedagogics*, 2(25), 129-137. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.129-137>

Переклад і транслітерація

Engel, E. M., Fischer, R. D., & Galetovic, A. (2010). The economics of infrastructure finance: Public-private partnerships versus public provision. *EIB papers*, 15(1), 40-69, [in English].

Europass. (n.d.). Shcho take Yevropeiska ramka kvalifikatsii (EQF)? [What is the European Qualification Framework (EQF)?]. <https://europass.europa.eu/uk/what-european-qualification-framework-eqf>, [in English].

Federal Institute for Vocational Education and Training. (n.d.). Welcome to the Federal Institute for Vocational Education and Training [Website]. <https://www.bibb.de/en/index.php>, [in English].

Hussain, I., Farooq, Z., & Akhtar, W. (2012). SMEs development and failure avoidance in developing countries through public-private partnership. *African Journal of Business Management*, 6(4), 1581, [in English].

McKinsey & Company. (2022, July 13). The skills revolution and the future of learning and earning [PDF]. <https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/education/our%20insights/the%20skills%20revolution%20and%20the%20future%20of%20learning%20and%20earning/the-skills-revolution-and-the-future-of-learning-and-earning-report-f.pdf>, [in English].

OECD. (n.d.). Teacher professional development. <https://gpseducation.oecd.org/revieweducationpolicies/#!node=41732&filter=all>, [in English].

Regione Piemonte. (n.d.). Fondatsii ITS - Alto Apprendistato [ITS Foundations - Higher Apprenticeship]. <https://apprendistato.regione.piemonte.it/altoapprendistato/tipologia-ente/fondazioni-its>, [in English].

Roehrich, J. K., Lewis, M. A., & George, G. (2014). Are public-private partnerships a healthy option? A systematic literature review. *Social science & medicine*, 113, 110-119, [in English].

SECO. (2024, July 31). Market-oriented skills - SECO Cooperation. SECO. <https://www.seco-cooperation.admin.ch/secocoop/en/home/themes/income-opportunities/skills.html>, [in English].

Siemens AG. (n.d.). Empowering People & Societies. Siemens. <https://www.siemens.com/global/en/company/sustainability/empowering-people.html>, [in English].

Skillnet Ireland. (n.d.). Building competitiveness through skills. <https://www.skillnetireland.ie/>, [in English].

WorldSkills International. (n.d.). Shcho my robymo [What we do]. WorldSkills. <https://worldskills.org/what/>, [in English].

Yescombe, E. R., & Farquharson, E. (2018). Public-private partnerships for infrastructure: Principles of policy and finance. Butterworth-Heinemann, [in English].

Verkhovna Rada Ukrainy. (1998, February). Pro profesiinu (profesiino-tekhnichnu) osvitu [About vocational education]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%d0%b2%d1%80#text>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2010, June). Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo [About public-private partnership]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2013, April). Pro orhanizatsii robotodavtsiv, yikh ob'iednannia, prava i harantii yikh diialnosti [About employers' organizations, their unions, rights, and guarantees of their activities]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2018, September). Kontseptsiiia pidhotovky fakhivtsiv za dualnoiu formoiu zdobuttia osvity [Concept of training specialists in the dual form of education]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%d1%80#text>, [in Ukrainian].

Verkhovna Rada Ukrainy. (2019, September). Pro tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku [About the sustainable development goals of Ukraine until 2030]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#text>, [in Ukrainian].

Horban, Ye. (2023). Derzhavno-privatne partnerstvo yak zasib modernizatsii osvitnoi infrastruktury [Public-private partnership as a tool for modernizing educational infrastructure]. *Collection of scientific papers "Scientia"*, (May 12, 2023; Kraków, Poland), 134–136. Retrieved from <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/966>, [in Ukrainian].

Humennyi, O. (2022). Rozvytok tsyfrovoy hramotnosti maibutnykh kvalifikovanykh robitnykiv v informatsiinomu osvitnomu seredovyshchi zakladu profesiinoy osvity [Development of digital literacy of future skilled workers in the information educational environment of a vocational education institution]. *Professional pedagogics*, 1(24), 51-61. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.51-61>, [in Ukrainian].

Yemelianov, V. M. (2012). *Rozvytok partnerskykh vidnosyn biznesu i vlady v systemi derzhavnoho upravlinnia stalym rozvytkom Ukrainy: Teoriia, metodolohiia, praktyka* [Development of business and government partnerships in the system of public administration for sustainable development of Ukraine: Theory, methodology, practice]. Mykolaiv: PP Yemelianova TV.

Zakon Ukrainy "Pro osvitu" (2017, September) [Law of Ukraine "On Education"]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>, [in Ukrainian].

Zakon Ukrainy "Pro profesiinu (profesiino-tekhnicnu osvitu)" (1998, 10 liutoho) [Law of Ukraine "On vocational (vocational-technical education)"]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-bp>, [in Ukrainian].

Zakon Ukrainy "Pro fakhovu peredvyshchu osvitu" (2019) [Law of Ukraine "On pre-tertiary education"]. Available online (last updated March 20, 2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#text>, [in Ukrainian].

Korotkova, L. I. (2020). Profesiina pidhotovka maibutnykh fakhivtsiv sfery posluh v umovakh osvitno-vyrobnychoho klastera [Professional training of future specialists in the service sector in the conditions of the educational-production cluster]. <https://modastil.com.ua/wp-content/uploads/2020/12/Korotkova-L.-I.-Profesiina-pidhotovka-maibutnykh-fakhivtsiv-sfery-posluh-v-umovakh-osvitno-vyrobnychoho-klastera.pdf>, [in Ukrainian].

Kravets, S. (2022). Normatyvno-pravove zabezpechennia rozvytku derzhavno-privatnoho partnerstva u sferi profesiinoy (profesiino-tekhnicnoy) osvity [Regulatory and legal support for the development of public-private partnership in the sphere of vocational (vocational-technical) education]. *Professional pedagogics*, 1(24), 127-137. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.127-137>, [in Ukrainian].

Kruchek, V. A., Kravets, S. H., Maiboroda, L. A., & Pyatnychuk, T. V. (2023). *Metodychni osnovy rozvytku profesiinoy kompetentnosti maistriv vyrobnychoho navchannia zakladiv profesiinoy (profesiino-tekhnicnoy) osvity: Monohrafiia* [Methodological foundations for the development of professional competence of production training masters of vocational (vocational-technical) education institutions: Monograph]. <https://doi.org/10.32835/2786-619-x/2023/4.11>, [in Ukrainian].

Liulkova, Yu. (2024). Modeli derzhavno-privatnoho partnerstva u profesiinii pidhotovtsi fakhivtsiv dlia suchasnykh potreb rynku pratsi [Models of public-private partnership in professional training of specialists for the current needs of the labor market]. *Professional pedagogics*, 1(28), 159-166. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.28.159-166>, [in Ukrainian].

Liakhovets, O. O. (2014). Derzhavno-privatne partnerstvo u vyshchii osviti yak instytutsiina skladova modernizatsii ekonomiky [Public-private partnership in higher education as an institutional component of economic modernization]. *Innovatsiina ekonomika*, 4(12), 12-18. <http://www.irbis-nbu.gov.ua/>, [in Ukrainian].

Nakaz "Pro zatverdzhennia polozhennia pro dualnu formu zdobuttia profesiinoy (profesiino-tekhnicnoy) osvity" (2019) [Order "On approval of the provision on the dual form of vocational (vocational-technical) education"]. Ministry of Education and Science of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0193-20#Text>, [in Ukrainian].

Nakaz "Pro zatverdzhennia polozhennia pro profesiine navchannia pratsivnykiv na vyrobnytstvi" (2001) [Order "On approval of the provision on professional training of employees in production"]. Ministry of Labor and Social Policy of Ukraine, Ministry of Education and Science of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-01#Text>, [in Ukrainian].

Plan vidnovlennia Ukrainy (2022) [Plan for Ukraine's recovery]. Rozvytok systemy osvity [Development of the education system]. <https://recovery.gov.ua/project/program/improve-education-system>, [in Ukrainian].

Pryhodi, M. A., Hurzhii, A. M., Humennyi, O. D., Holub, I. I., Pryhalinska, T. H., & Voloshyn, A. M. (2023). Tsyfrovoyi tekhnolohii profesiinoy pidhotovky maibutnykh kvalifikovanykh robitnykiv u voieny ta

povoinenyi chas: Navchalno-metodychnyi posibnyk [Digital technologies for the vocational training of future skilled workers in wartime and postwar time: Educational-methodical manual]. Kyiv: IPO NAPN Ukrainy. <https://doi.org/10.32835/978-617-95325-9-7/2023>, [in Ukrainian].

Radkevych, V. (2022). Pryntsyipy rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity v povoiennyi chas [Principles of the development of public-private partnership in the sphere of vocational (vocational-technical) education in the post-war period]. *Professional Pedagogics*, 2(25), 104-114. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.104-114>, [in Ukrainian].

Radkevych, V. (2022). Tendentsii rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi osvity i navchannia v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [Trends in the development of public-private partnership in the field of vocational education and training in the European Union countries]. *Profesiina pedahohika [Professional Pedagogics]*, 2(25), 4-13. https://lib.iitta.gov.ua/733202/2/788_%d1%83%d0%ba%d1%80.pdf, [in Ukrainian].

Radkevych, V. O. (2024a). Naukovo-metodychne zabezpechennia profesiinoi i fakhovoi peredvyshchoi osvity v umovakh voiennoho stanu: za rezultatamy naukovoї dopovidi na xvii vseukrainskii naukovo-praktychnii konferentsii, 26 liutoho – 7 bereznia 2024 r. [Scientific and methodological support for vocational and pre-tertiary education under martial law: based on the results of the scientific report at the XVII All-Ukrainian Scientific-Practical Conference, February 26 – March 7, 2024]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy [Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]*, 6(1), 1-14. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6110>, [in Ukrainian].

Radkevych, V. O. (2024b). Suchasni mekhanizmy rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity v povoiennyi chas [Modern mechanisms of public-private partnership development in the field of vocational (vocational-technical) education in post-war time]. *Profesiina pedahohika [Professional Pedagogics]*, 1(28), 1-11, [in Ukrainian].

Radkevych, V. O., Voronina-Pryhodii, D. A., Kravets, S. H., & Dzhurylo, A. P. (2023a). Zarubizhnyi dosvid rozvytku publichno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi osvity i navchannia: praktychnyi posibnyk [Foreign experience of public-private partnership development in the field of vocational education and training: A practical guide]. Kyiv: IPO NAPN Ukrainy. <https://doi.org/10.32835/978-617-8167-02-8/2023>, [in Ukrainian].

Radkevych, V. O., Voronina-Pryhodii, D. A., Kravets, S. H., Popova, V. V., Radkevych, O. P., Riabova, Z. V., Slobodyanyk, O. V., & Chepurenko, Ya. O. (2023b). Derzhavno-pryvatne partnerstvo u sferi profesiinoi osvity dlia vidnovlennia ekonomiky Ukrainy: metodychnyi posibnyk [Public-private partnership in the field of vocational education for the restoration of Ukraine's economy: A methodological guide]. Kyiv: IPO NAPN Ukrainy. <https://doi.org/10.32835/978-617-8167-01-1/2023>, [in Ukrainian].

Radkevych, V. O., Popova, V. V., Riabova, Z. V., Tsarova, Ye. S., Kravets, S. H., Mordous, I. O., & Chepurenko, Ya. O. (2023c). Tekhnolohii rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity u povoiennyi chas: praktychnyi posibnyk [Technologies for the development of public-private partnership in the field of vocational (vocational-technical) education in the post-war period: A practical guide]. Kyiv: IPO NAPN Ukrainy. <https://bitly.ws/3hcme>, [in Ukrainian].

Radkevych, O. (2022a). Elektronne otsiniuvannia rezultativ navchannia zdobuvachiv osvity [Electronic assessment of learning outcomes of students]. *Professional pedagogics*, 1(24), 323-327. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.323-327>, [in Ukrainian].

Radkevych, O. (2022b). Storony v derzhavno-pryvatnomu partnerstvi [Parties in public-private partnership]. *Innovatsiina profesiina osvita [Innovative professional education]*, 1(2), 214-217. <https://doi.org/10.32835/2786-619x.2022.2.214-217>, [in Ukrainian].

Radkevych, O. (2023d). Adaptivne testuvannia v konteksti vykorystannia elektronnykh zasobiv navchannia: sut, rozroblennia ta otsiniuvannia [Adaptive testing in the context of using electronic learning tools: essence, development, and assessment]. *Professional Pedagogics*, 1(26), 58-73, [in Ukrainian].

Radkevych, O. (2024c). Aktualni kompetentnosti pedahohichnykh pratsivnykiv u konteksti tsyfrovizatsii osvitnoho protsesu [Current competencies of pedagogical workers in the context of the digitalization of the educational process]. *Transformatsiia osvity v konteksti protsesiv hlobalizatsii [Transformation of education in the context of globalization processes]*, 86, [in Ukrainian].

Svirko, S. V., Vlasiuk, T. O., Shevchuk, O. A., & Suprunova, I. V. (2023). *Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak instrument innovatsiinoho rozvytku urbanizovanykh terytorii [Public-private partnership as a tool for*

innovative development of urbanized areas]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia [Economics, Management and Administration]*, 1(103), 118–127. [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-118-127](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-118-127), [in Ukrainian].

Simak, S. V. (2016). Instytutsiyni rozvytok publichno-pryvatnoho partnerstva: dosvid krain svitu [Institutional development of public-private partnership: experience of world countries], [in Ukrainian].

Strilets, O. (2021). Pedahohichni umovy profesiinoi pidhotovky kvalifikovanykh robotnykiv mashynobudivnoi haluzi za dualnoiu formoiu osvity [Pedagogical conditions for the professional training of skilled workers in the machine-building industry through dual education]. *Professional pedagogics*, 2(23), 19-26. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.19-26>, [in Ukrainian].

Uzunov, F. V. (2013). Rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva u pobudovi sotsialno oriientovanoj ekonomiky Ukrainy: investytsii, praktyka ta dosvid [The role of public-private partnership in building a socially-oriented economy in Ukraine: investments, practice, and experience], [in Ukrainian].

Uriadovyi portal. (2019, June). Kontsepsiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity «Suchasna profesiina (profesiino-tekhnichna) osvita» na period do 2027 roku [Concept of implementation of state policy in the field of vocational (vocational-technical) education "Modern vocational (vocational-technical) education" for the period until 2027]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Official Gazette of the Verkhovna Rada of Ukraine].

Uriadovyi portal. (2021, August). Pro zatverdzhennia natsionalnoi ekonomichnoi stratehii na period do 2030 roku. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy [On the approval of the national economic strategy for the period until 2030. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>, [in Ukrainian].

Tsarova, Ye. (2021). Pedahohichni umovy rozvytku profesiinoi kompetentnosti maistriv vyrobnychoho navchannia zakladiv profesiinoi osvity sfery posluh [Pedagogical conditions for the development of vocational competence of production training masters of vocational education institutions in the service sector]. *Professional pedagogics*, 2(23), 36-45. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.36-45>, [in Ukrainian].

Tsarova, Ye. (2022). Stan rozvytku sotsialnoho partnerstva u zakladakh profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity [The state of development of social partnership in vocational (vocational-technical) education institutions]. *Professional pedagogics*, 2(25), 129-137. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.129-137>, [in Ukrainian].

DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.29.3-20>

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE FIELD OF VOCATIONAL EDUCATION: A DEVELOPMENT ROADMAP

Valentyna Radkevych

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-9233-5718>, e-mail: mrs.radkevich@gmail.com

Abstract

Relevance. Public-private partnership in the field of vocational education is a crucial tool for modernizing the system of training future professionals, particularly in the context of globalization and rapid technological change. It enables the attraction of investments, the improvement of the material and technical resources of vocational education institutions, the implementation of innovative technologies, and the adaptation of the content and forms of the educational process to meet the demands of the modern labor market. In the context of vocational education reform in Ukraine, public-private partnership fosters the integration of the private sector into the professional training of qualified specialists and supports sustainable development of the state, national economy, and society.

Purpose: Based on research results, the article aims to identify and substantiate the key components, content, and structure of the development roadmap for public-private partnership in the field of vocational education.

Methods: The study involves analyzing scientific sources, legislative and regulatory documents, and empirical data on the development of public-private partnerships in vocational education to determine the state of the issue. Theoretical analysis and synthesis, as well as generalization of viewpoints on the researched problem, were used to identify and justify the main components, content, and structure of the development roadmap for public-private partnership in vocational education, followed by summarizing the conclusions.

Results: The key components of the development roadmap for public-private partnership in vocational education have been substantiated, which include the stages of cooperation between public and private entities, such as the legal regulation of the involvement of public and private partners in the professional training of future qualified specialists; the formation of institutional mechanisms for interaction between partnership participants; the creation of a flexible system for evaluating and monitoring the quality of vocational education; the stimulation of investments in improving the material and technical resources of vocational education institutions; and institutional mechanisms for supporting the implementation of strategies for teacher preparation and professional development. The content of the roadmap for developing public-private partnerships in vocational education is presented with the following structure: introduction; legal framework for regulating public-private partnerships; implementation and monitoring of pilot projects for public-private partnerships; scaling up successful pilot projects for public-private partnerships and integrating their results at the national level; mechanisms for improving public-private partnership projects and adapting them to changing conditions; conclusions and recommendations; appendices.

Conclusions: A well-structured roadmap for developing public-private partnerships in vocational education, which takes into account all partnership components, enables effective collaboration between the state and business. This leads to improved quality of vocational education, its adaptation to labor market needs, increased transparency of management, and the efficient regulation of contractual relations and private investments. For the development of public-private partnerships in vocational education based on the roadmap, the following recommendations are proposed: improving legislative and regulatory conditions for public-private partnership development; ensuring transparency and adapting legislation to new challenges and protecting the rights of all partnership participants; actively involving private companies in educational projects by creating additional financial and tax incentives, as well as expanding opportunities for collaboration between businesses and vocational education institutions; scaling successful public-private partnership projects to the national level, taking into account the economic specificities of different regions; ensuring support and monitoring of public-private partnership projects to adapt them to local conditions and needs; creating infrastructure and a digital educational environment for online learning and the development of digital competence among partnership participants; developing financial mechanisms to support students, facilitating wider access to quality vocational education for all citizens; conducting systematic labor market monitoring and analysis to timely respond to changes in employer needs, regularly adjusting educational programs to meet current demands and trends; investing in the preparation and professional development of vocational education teachers, ensuring their access to modern knowledge and innovative teaching methodologies.

Keywords: *public-private partnership, roadmap, content, structure, vocational education, labor market, projects, specialists.*

Стаття надійшла до редакції: 02 Квітень 2024

Прийнято до друку: 01 Липня 2024